

reči potrebnega za kokoši ne porabilo, bi kazalo, da se vrt za sadje tudi za kokoši dvor porabi. Povsodi, kjer so razmere take, da ali pitanje kokoši, ali pridelovanje jaje več nese, povsodi tam bi se morala plemena prvemu ali drugemu namenu primerna izbirati, izboljševati in kjer jih še ni, nakupovati in iz drugih daljnih krajev vvaževati. Vendar pa se ne sme misliti, da so izvrstna plemena, ktera so se drugod posebno dobro obnesla, tudi za naše kraje na vsak način dobra in primerna in da se bodo tudi pri nas ravno tako izvrstno obnašala. Treba je tukaj poskušnje, da se tisto pleme spozna, ktero je ravno našim krajem najbolj priležno. Nemški kokoši rejci so le po dveh tujih plemenih segli, kateri ste za jajčjo lego najizvrstnejši t. j. italijanska kokoš in pa kokoš Hudavka. Kako važno je prava plemena izbirati, hočem tu z jednim izgledom pojasniti, ki bode pa tudi dokazal, koliko dobička bi pametna kokošja reja tudi pri nas vreči mogla. Na Nemškem imajo pri reji od 500 kokošij domačega plemena in prizaloženem kapitalu od 4500 mark (1 marka = $\frac{1}{2}$ gld.) in s potroški za postrežbo od 2023 mark le 173 mark dobička; od italijanske kokoši s postrežbinskimi potroški od 2360 že 1015 mark dobička, od Hudavke pa s postrežbinskimi potroški od 2570 mark celo 1180 mark dobička na leto. Ta primer naj služi v to, da se tudi pri nas na Slovenskem gospodarjem in gospodinjam oči odprejo in da se kmalo umne kokošje reje prav živo poprimejo.

M. Rozge, ki so iz korenin pognale, je moč goče za prihodnje leto rodne storiti. Letošnji zimski mrz je mnogo trsa tako pogubil zlasti v nižjih legah, da le iz korenin rozge poganja, ktere letošnje leto ne rodijo in bati se je, da tudi še prihodnje leto ne bodo sadu dale. Vsaj večidel vinogradnikov pravi, da tudi prihodnje leto od takih rozeg ni pričakovati grozdja, tako da bode tam, kjer je mrz zadnje zimo mnogo starega lesa pokončal, tudi leta 1881 ne bode kaj veliko brati. Da se ti nezgodi nekoliko izogne, nasvetuje poudčen po mnogoletnih skušnjah nek Dr. Asmann iz Erfurta, naj se take rozge, ki so iz korenine suhega trsa pognale, zdaj na 6 oces nazaj porežejo. V sled tega prikrajšanja postranske rozge iz prikrajšane rozge prav močno poženejo in še dosti velike izrastejo, da drugo leto prav rodovitne postanejo. Naj naši vinogradniki poskusijo pri nekterih rozgah tako storiti, da se za drugikrat ve in škodi ogniti more.

Mejnarodni žitni sejem na Dunaji bil je dobro obiskovan. Trgovci so ondi izrekli, da so zimine letos slabše bile od jarine. Pšenica in rž menje zda, nego je se nadejalo. Sploh imamo pri ziminah le srednjo in slabšo letino od lani. Pšenice za izvožnjo bode 3 milijone novih centov, rži pa nič. Ječmena je precej se pridelalo, največ pa ovsa. Ta je posebno lep. Koruza se je popravila, za krompir se bojijo, ako deževju kmalu konca

ne bo. V Ameriki imajo dobro letino, vendar zrno ni tako lepo, kakor lani. Najbolj plenje letos pšenica na Bavarskem, Ruskem in v Rumuniji.

Dopisi.

Iz Maribora. (Poročilo o dijaškem semenišči). V dijaško semenišče Lavantiške škofije je bilo v začetku pretečenega šolskega leta sprejetih 40 dijakov iz vseh gimnazijskih razredov. Na konci leta jih je še bilo 37 v semenišči. Izmed teh 37 prestopi eden dovršivši osmo šolo v bogoslovsko semenišče, eden mora vsled nepovoljnega napredovanja izostati in dva se nista za nadaljno sprejetje oglasila, tako da za drugo leto ostane 33 prejšnjih dijakov in 7 praznih prostorov. Za te prostore se oglasiti je bil čas do 12. avgusta in oglasilo se je 28 prošnikov, izmed katerih bode 9 sprejetih gledé na to, ker je mnogo prošnikov prav potrebnih in vrednih in ker vtegne kateri vže zdaj ali med letom izostati. — Vspeh pri gojencih preteklega leta je bil v obče poveljen, kajti izmed 37 dijakov jih ima 9 odliko, 25 prvi red, 2 poskušnjo in 1 drugi red; obnašalo pa se jih je 25 „uzorno“, in vsi drugi „pohvaljno“. — Tudi v pretečenem letu je imelo zlasti med domačim duhovništvom dijaško semenišče več blagodušnih dobrotnikov, katerim se pri tej priložnosti izreka najsrčnejša zahvala.

Iz Celja. (Čč. oo. kapucini — podporno društvo). — Za mnoge Slovence bo gotovo zanimivo, če jim v „Sl. Gosp.“ poda prestave čč. gg. kapucinov po slovenskih deželah. So pa sledeče: Kot gvardijan je nameščen v Celje: dosedajšnji celjski vikar, č. g. P. Lukež; za Celovec: č. g. P. Teofil; za Kerško: č. g. P. Ubald. Za sv. križ: dosedajšnji gvardijan v Kerškem, č. g. P. Gregor. Vikar v Celji je postal č. g. P. Friderik, defnitor; vikar v Škoflji Loki: dosedajšnji vikar v Kerškem, č. g. P. Jakob; č. g. P. Dijoniz k sv. Križu; iz Škoflje Loke pride kot vikar v Kerško č. g. P. Konštatín. Na Porejčunklo je primiciral v celjskem samostanu novomešnik kapucin: Č. g. P. Kajetan Dvoršek, rojen v Šmariji. Katol. podp. društvu v pomoč šolskim sestram v Celji so darovali: 1) G. Jožef Jezernik (grenadir) v celjski okolici 5 fl., 2) G. Anton Grabič, posestnik v Celji 2 fl., 3) Č. g. Vekoslav Šijanec, kaplan v Šmartnu v Rožni dolini izvanreden donesek z 2 fl., 4) Neimenovan 5 fl. Nadalje sta darovala gosp. Vinko Krušič in njegova blaga soproga Marija družbenki dekliški šoli lep klavir. Vsem našim blagim dobrotnikom izrekamo najprišrčnejšo zahvalo. Ob enem naznanjamo vsem našim čč. podpornikom, da se je streha na novem poslopju za dekliško šolo vže pokrila. — Naj bi dobrotljivi Bog ganil blaga srca, da bi se pričeto delo z njihovo pomočjo moglo srečno dokončati. Kajti društvo je zdaj prisiljeno iskati na bišo posejila, da se poslopju potrebna oprava prisrbi.

In vnovič trkamo na blaga srca vseh prijateljev krščanske izreje, naj nas milostljivo podpirajo še na dalje!

Iz ptujskega okraja. Skupno konferencijo obhajali smo 5. avgusta v Ptuiju učitelji ptujskega, ormoškega in rogaškega okraja. Nebom obširno popisoval tega zbora. Omeniti hočem le napredka, ki se vidi v spoznanju, da se učitelj mora vaditi javno govora, v katerem otroke podučuje. Proti prejšnjim letom se je letos govorilo veliko po naši. V domačem jeziku sta poročala gg. Šijanec, nadučitelj pri sv. Lovrenci, in Kele, učitelj pri sv. Barbari. Razgovarjalo se je večidel v slovenščini. Tudi c. k. okr. nadzornik je govoril veliko po naši. Tako je tudi sklenil zbor s slovenskim govorom. (Slava mu!) Da pa brez švabščine biti ne sme, a zadnja beseda toliko manj, si je mislil g. nadučitelj, nekaj vnet narodnjak Rauschl. V imenu navzočih se je zahvalil konečno g. nadzorniku za skrbno vodstvo konferencije v edino zvečavnej švabščini, če ravno je ogromna večina nad tem mrmlala, ker je to hotel storiti nek drugi učitelj v našem jeziku, v istem namreč, v katerem je g. nadzornik zaključil zbor. To bi ne bilo nič več kakor dostojno. A Rauschl nov govor imamo za demonstracijo. Omeniti hočem še sklepa, ki je velike važnosti za bodoči napredek. Zbor je namreč željo izrekel, da bi naj bil na mariborskem učiteljski učni jezik slovenski, kar je edino pedagoško resnično, pametno in naravno. ič.

Iz Slovenskih goric. (Lepo slavnost) priredili so v dne 7. t. m. v ptujske čitalnici mariborski dijaki. Ta slovenska izjava bila je od narodnjakov dobro obiskovana, od dijakov izvrstno izpeljana tako, da ni dala miru nekemu nemškutarčku v Ptuiju. Potrebno se mu je zdelo, nekoliko zabavljati in napadati Slovence in narodno duhovščino. Stori je to v judovskem liberalnem listu na Dunaji, v „Deutsche Zeitung“ 11. t. m. To je glasilo one liberalne stranke, h kateri spada glasovita slovanožreca Duchatsch in Forreger in kričal Reuter, ki hoče naslednik Duchatschev postati. Poroča se lažljivo temu listu iz Ptuj, kako duhovščina kmetsko ljudstvo na Nemce ščuva in jih tako izpodrivlja iz Ptuj, „mejnika nemške (?) kulture“, kakor so se ptujski „turnerji“ v nekem telegramu do svojih sobratov na Pruskem pred kratkim izrazili. Pritožuje se tudi, da je dr. Strafella v Ptuiju od slovenskega kmeta, g. Pravdiča, iz srenje sv. Andraševe v Slov. goricah slovenski dopis dobil, ki je spisan v jeziku, ktereга baje oni kmet nikako ne ume, ampak v celi srenji samo tamošnji g. župnik. Tukaj je pač oni dopisun samo na Nemce mislil, kajti med Nemci govori kmetsko ljudstvo večinoma tak jezik, da ga nemški meščan ne ume. Ni nam treba v Štajerskem daleč iti, ako bi se hoteli o tem prepričati. „Slovenski Gospodar“ je vže več poskusov take nemščine prinesel. Slovenci pa imamo, hvala Bogu, pismen jezik, ki smo si ga sami ustvarili in se ga samovoljno poprijeli,

ter ga sedaj ljubimo in likamo. Da nam ta pismeni jezik ni tuj, temu so posebno na Štajerskem priča „Slov. Gospodar“ in knjige družbe sv. Mohora, ki so vse v tem pismenem jeziku pisane in vendar zelo in tudi v sv. Andraševski srenji razširjene. Ako toraj oni nemškutarski dopisun misli, da pri sv. Andrašu razun g. župnika nihče slovenskega pismenega jezika ne ume, se pač zelo moti. Za one gospode na Ptuiju pa, ki se vselej tako ustrašijo, ako dobijo kak slovenski dopis iz slovenskega okraja, imamo dober svet. Zakaj si pustijo v slovenskem Ptuiju svoje nemško veselje kaliti s slovenskimi dopisi? Naj poberejo svoja šila in kopita ter grejo tja v blaženo Nemčijo med svoje brate, mi jim bomo gotovo voščili srečno pot. Slovenski kmet pa se ne bode zaradi nemških pisarjev in odvetnikov nemški učil. Saj imamo zadosti slovenskih. G. Pravdiču pa, ki je s svojim slovenskim dopisom onega nemškutarja tako postrašil, želimo le, da bi vedno tako delal ter se nikdar ne ustrašil ktereга bodi nemškega hlačarja, ki se nad slovenskimi kmeti repenči! Bog daj posnemovalcev!

Od Savinje. (Krivice Slovencev). Nemški liberalni listi neprenehoma tožijo, da se pod sedanjó vlado nemški narodnosti grozna sila godi. Človek si mora res misliti, da menda Nemce kje v Avstriji preganjajo. Toda listom se le blódi ali pa v očitni hudobiji tako pišejo, da bi poštene Nemce proti Slovanom podšuntali. Ne Nemcem, velikoveč Slovencev se huda sila godi ter se njihova narodnost še vedno zatira, kar hočemo v sledečem dokazati, da se dalje poizvè. V celjski mestni fantovski in mestni dekljski šoli se izključljivo podučuje le v nemškem jeziku. Dobro nam je pa znano, da ovi dve šoli obiskuje skoraj polovica otrok, kateri doma govorijo le slovenski jezik. Ti otroci se v nemških šolah trdno ponemčijo, tako da ko čez 8 let šolo zapustijo, ne znajo ne besedice niti brati niti pisati v svojem maternem slovenskem jeziku. Ker so si toliko let edino le nemščino ubijali v glavo, se nij čuditi, da slednjič tudi le nemški govorijo in da so za slovenski narod za vselej zgubljeni oni in njihov zarod! Prijatelj, ki tamošnje razmere dobro pozna, mi je pravil, da taki slovenski otroci tudi na duhu hirajo ter v šoli večidel zaostajajo, čemur se tudi čuditi ni. Čudimo se pa, da se nobeden celjskih Slovencev ne gane, da bi se tej strašni krivici, ki se našemu slovenskemu ljudstvu v Celji godi, enkrat vendar konec storil. Da bi se kdo oglasil ter od mestnega šolskega sveta zahteval, naj se slovenski otroci podučujejo najprej v slovenskem, potem še le v nemškem jeziku, stavim kaj, da ga bodo v tem podpirali tudi vsi pametni in trezni Nemci celjskega mesta. Vsaj nam je mnogo trdih Nemcev v Celji vže bridko tožilo, kako neumno so mestne šole vredjene, da se njihovi — nemški — otroci nič slovensčine ne naučijo, ktere v vsakdanjem življenji živo potrebujejo in da so

starši prisiljeni, najemati svojim otrokom izvanrednih drago plačanih učnikov, kateri vadijo otroke slovenski brati in pisati. Dakle: jasen dokaz, kako prazno slamo mlatijo nemški listi, ki pisarijo o zatiranju nemške narodnosti! Našim Slovencem bi se pa vendar enkrat zdramilo, da stopijo krepko na noge ter tirjajo pravico za sebe in za svoje otroke. Naši Slovenci naj tudi nikar ne mislijo, da njim je nemščina za življenje potrebna, kakor vsakdanji kruh. Predragi rojaki: vi morate vedeti, da je Slovenec gospodar na slovenski zemlji in da se imajo ptujci njegovega jezika naučiti, če hočejo tukaj prebivati, ne pa narobe, da bi se moral Slovenec vedno vklanjanju ptujcu.

Od Sofle. Od Ptuja do Brežic je postavljena vojaška straža, da se ne smeje iz Hrvaškega za voljo živinske kuge govedo na Štajarsko prignati. Ta pozornost in ojstrost je hvalevredna, pa za kmeta, ki bi imel iz živine kaj skupiti, strašno težavna in — draga. — Kuga se je prikazala v Klanci na Hrvaškem; pa menda ne tako nevarna, ker so ravno tisti teden, ko je eno govedo za kugo poginilo, tam živinski sejem imeti smeli, — med tem, ko so se sejmi povsod v brežiškem glavarstvu ojstro prepovedali. Ljudje govorijo, da živinsko kugo v Brežicah delajo. Na straži stojijo večjidel vojaki nemškega polka „Belgier“; to povzroči Slovincem veliko nepriliko in sitnobo. Niso li vojaki slovenskega polka za ta posel sposobni, ki so bližje, kakor Belgieri? Na Rokovo, zgodaj v jutro, so v Podčetrtku prijeli 20letnega Kostajnskega, ki je svojemu botru in jerofo rejno kravo v Dekmarci — vkradel.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Iz vseh dežel in mest velike naše države poročajo o sijajnih svečanostih 50. goda cesarjevega. To nam je dobro znamenje udanosti in ljubezni, katero zvesto branijo vsi narodi avstrijski do svetlega cesarja in njegove preuzvišene cesarske rodbine. Bog ga nam ohrani in živi srečnega še mnoga leta! — Liberalne Mariborčane zaradi volitve v državni zbor uže nek prej nenavaden strah obletava; nekateri bi baje najrajši prosili dr. Duchatscha, naj prekliče odpoved poslanstvu. No, to je sedaj uže prepozno. — Ormoški stari okrajni zastop je 11 mesecev dalje posloval, kakor bi po postavi smel. Novi načelnik pa še ni potrjen in toraj posluje stari načelnik g. Kada dalje, kar dela uže marsikaj sitnob; sedaj je sklical celo občino zbor starih zastopnikov, akopram so novi uže izvoljeni. — Okolo Predinga zbirajo vojakov k velikim vojaškim vajam; regiment Belgier hodi pešice iz Celovca tje; po končanih vajah prideta 2 bataljona njegova v Maribor. — Mesto Leoben obhajalo je 600letnico svojega obstanka. — V Kamnu na Kranjskem vzdržujejo č. oo. frančiškani dobro 4razredno ljudsko šolo proti nagradi 50 fl. za vsakega učitelja. Liberalni

deželni svet kranjski pa je sklenil frančiškane odpraviti ter namesto njih nastaviti novih učiteljev s plačo 400—700 fl. Deželskejši mošnji bo to težko na hasek! — Na Saleburškem, gornjem in spodnjem Avstrijskem in deloma na Štajerskem okolo Marija-Celja palo je toliko deža, da je nastala grozna povodenj. Škoda je zopet velika, posebno kraj Donava. — V Kaniži na Ogerskem bila je huda volilna praska. Zmagal je nasprotnik ministerstva Tiszajevoga. Vsled tega je njegova stranka precej pobita. Odložili so kmetje okoličanje, ki so jako srditi zaradi presilnih davkov, katere je zlasti minister Tisza na Ogerskem najbolj napel!

Vnanje države. Shod našega cesarja z nemškim je baje potrdil zvezo in složno postopanje Avstrije z Nemčijo in Rumunijo v to svrhu, da se ohrani v Evropi mir pa tudi Turki še dalje ostanejo v Carigradu ter Bolgarom zabrani zediniti se. Tako si reč tolmačijo nemški listi. — Sultanu v pomoč je Bismark res odposlal mnogo nemških uradnikov in oficirjev; v Berlin pa gre mnogo mladih Turkov vojaških šol obiskovat. Črnogorcem še sultan ni izročil Dolcina in podpira Albance, kolikor mogoče. — Francoski jud Gambeta vodi Francoze za seboj ter ga imajo uže kot diktatorja ali strabonjo; kar on reče, to se zgodi. Nedavno je v Cherburgu javno hvalil vojaštvo in se zagrozil, da pride kmalu čas, ko bode Francija dobila zgubljene dežele nazaj. To kaže na boj zoper Bismarka, in je nov dokaz, da Francozje zavoljo Bismarka nečejo iti Grekom pomagat zoper Turke, ker utegnejo doma dobiti dovolj krvavega dela. — Angleži v Afganistanu pomikajo se nazaj proti Indiji, pa srditi Afgani jim zastavljajo pot. General Robrt more le po malem napredovati, da v Kandaharu zaprte Angleže reši, a general Phare, ki varuje s 4000 moži na jugu od Kandahara sotesko, Bolan je obkoljen ter je vsaki dan napaden. — Rusi in Kitajci so se toliko pogodili, da ne pričnejo kmalu vojske, ampak se v Peking, glavnem mestu Kitajskega cesarstva, iz nova razgovarjajo o mirovnih pogojih!

Za poduk in kratek čas.

Sv. Bolfank v ljutomerskih goricah.

(Spisal Matjaž Flegerič.)

III. Leta 1788 tedaj polnih sto let potem, kar je bila dodelana, dobila je ta cerkev svojega dušnega pastirja, ki je istega leta na cvetno nedeljo v njej poslovali začel, ali kot kurat bil je instaliran stoprv 6. julija istega leta, kar se iz sledečega pisma vidi, katerega tukaj v originalu priobčim: „An den Herrn Dechant zu Grosssonntag. Ueber den Bericht von 10. d., erhalten heute, wird anmit rückbedeutet, dass die Installation des Local-Kaplans zu Kagberg am 6. künftigen Monats, mit dem von hieraus mit diesem Actus er-